

Forfatter: Rosing, Michael

Titel: BREV TIL: Rosing, Johanne Cathrine FRA: Rosing, Michael (1788-06-16)

Citation: Rosing, Michael: "BREV TIL: Rosing, Johanne Cathrine FRA: Rosing, Michael (1788-06-16)", i *Den store Teaterrejse - Michael Rosings dagbog og breve fra pariserrejsen 1788*, Gyldendalske Boghandel, s. 178. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002058590-000-shoot-L0020585900000012.pdf> (tilgået 12. juli 2024)

Anvendt udgave: Den store Teaterrejse - Michael Rosings dagbog og breve fra pariserrejsen 1788

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Brev VII.

Paris d: 16 Junii 1788

Beste! Allerkæreste gode Kælling! Gud velsigne dig for dit siste Fredensborger af 1ste Juni! Har noget Brev kunde giordt mig glad, saa er det det, og siden ieg toeg hiemme fra, har ieg ikke havdt bedre Dag, der faldt en centner s. 179Vægt fra mit Hierte. — Jeg er saa glad, saa ieg ikke veed, hvad teg stal skrive, hvorledes ieg kan fortælle dig, hvor uendelig lykkelig, du gjorde mig med det Brev, hvad ieg føler for dig gode min gode Engel! det kan du ikke fee, det vil ieg ikke engang du flulde kunde begribe, for saa var min Følelse ikke nok, ikke stoer nok, den er ubegribelig for mig felv, naar ieg betragter andre Mennisker, men nu, efter saadant Brev, efter saadan velsignet Trost, som du gød i mit næsten knuste Hierte, nu begriber ieg, at ieg aldrig nok kan skjønne paa, hvilken Kone Gud gav mig, da han gav mig dig! o ieg skal stedse være taknemmelig derfor, Nat og Dag skal ieg takke ham for denne ftoere, kostbare Gave, Nat og Dag, som hidtil, paa mine Knæe takke ham for dig! o min Hanna! min Hanna! mit Hierte er saa fuldt af din Godhed! Jeg seer dig da du stoad for mit Portrait, ieg seer dit Øye fuld af Taarer og Længsel! o saae du mit? saae du mit Hierte! Min Siæl er stedse hos dig, gid ieg var der selv! Jeg maae skynde mig, den forbistrede Post gaaer strax bort, og ieg vilde ikke for alting bryde mit Forsæt, mit Løfte; saa længe ieg er i Paris, skal du have Brev hver Postdag, om det saa kun er 3 Linier — du seer, ieg lever got! og var ieg end hos Dievlen selv og havde faaed saadant Brev, saa maatte ieg leve vel! — Min Knud er en brav Dreng, han lover ikke mer end han kan holde, og han holder ogsaa hvad han lover — Gudskelov! Jeg kan sige med Thelheim: Jeg gad seet den, der har en bedre Pige, og oprigtigere Ven end ieg! 151) — de smaae Ting, som ieg kan købe dig her, skal ieg, ved een af mine Landsmænd, som er etablered her, og har Comissioner over alt, sænde dig førend ieg tager herfra, for ellers bliver det forderved for mig paa den lange Reyse. — Det bliver kun Smaating, som du kan begribe, for alting er forbandet dyrt her i dette Hundehul, men det er dog parisisk; med det samme fænder ieg det, som ieg har i Comission at købe for Hr: Mesting, og Hanskerne til Frue Fabritius 152). Det bliver altsammen sændt til Helsingøer herfra, men du skal faae nøyere Efterretning derom ved Leylighed, naar det først er kiøbdt. Hils alle mine Smaa! Velsign dem fra deres Fader! Kys dem hver Middag, hver Morgen, hver Aften og siig dem, at det er mig, der kysser dem! Gud holde sin Haand over dem og dig! Hils alle mine Venner, som spørg[e] om mig — O ieg er saa glad! saa glad, at det gaaer dig vel! Hils din og min Søster, det glæder mig ikke lit, at I ere Venner, og Vee! hende, om hun ikke var det! Levvel! beste, velsignede Kielling! tryk mig tit til din ømme Barm! ..... Endnu en Gang, kys min Dreng, og lær ham at elske sin Fader! Du har giordt mig roelig for den Sorg, ieg havde for ham, gid nu Golla var sikker! ieg har troelig holdt alle Geburtsdagene, og drukket Skaaler, saa det har gongret efter — o min Hanna! min kiereste, beste Kone! lad mig stedse være dig kier, som du er mig! og ieg vil trodse alle tilstødende Ulykker! troe mig! ieg er dig ikke uværdig, dersom et Hierte, fuld af de ømmeste Følelser for dig, er dig nok! lev vel! Gud velsigne og bevare dig og jer alle, og lade mig omfavne glad min eeneste Glæde og største, best Haab paa Jorden!

evig! evig din M. Rosing.

d: 16de Mandagen:

d: 17de Tirsd:

Spiste vi hos v. Haven i Sælskab med Scrt. Könemann, og de 2de meget snille Fyre Rinderhagen og Winther 153), og vare ret glade, det var desuden Dagen efter ieg fik Brev fra min Kielling fra Fredensb: s. 180Kl: 4½ gik vi hen ligeoverfor v. Havens paa Comédie Italienne, og saae Nina, som blev spildt den 55de Gang! Madam Dugazon spildte Nina, efter hendes Bygning og Complexion |: meget got :| og især til det franske Parterres Contentement og Fornøyelse 154), men Nina, min Nina bliver hun aldrig, ieg vil ikke see hos Nina dette rasende vilde Tøy, som ieg saae her; ieg saae heller |: ifa[!d det var mueligt :| meere Liighed med Hamlets Ophelia end Lessings Orsina — Men Madam Dugazon kunde ikke spille den anderledes baade efter hendes Bygning og øvrige Smag for slige Roller, og især for Parterret, som elsker her mere end nogensteds alt overdrevent. Stykket er saa bekiendt og etsked overalt, at det er unødvændig, at sige noget derom; hvad Musikken angaaer, da undtager ieg det første Chor og den første Romance af Nina, forresten stoad den mig ikke an — hendes Fader Mons: Phillippe 155) spildte sin Rolle meget got, ... dette Stykke gik ret got for dette Partere, baade fra Choristernes og de Spillendes Side; men ieg seer det ikke tiere her, om det saa blev spildt 20 Gange til; Dugazon opvækker ingen behagelige ømme Følelser som Nina, man gruer for hendes Forfatning og faaer ingen Tiid til at ynke hende — der gik et Stykke i Forveyen for Nina, som glædede mig mere: Les Etourdies ou le mort supposé, vi har kiøbt det, og ieg troer nok, Preisler overætter det 156). Daiglemont, oncle, Mons: Courcelles en jevn god Mand, i hvis Datter hans Neven er forelsked, ogsaa forloved [med], Reveuen spildte en smuk Karl som hed Raymond, han havde et deyligt Organ, spildte ogsaa, paa nogle unaturlige Bøyninger nær, meget got; Folleville var den stieløyede Granger, i Aften spildte han bedst af alt det ieg har seet ham spille. Julie Madsl: Carline, den samme som spildte med den lille Renaud i Sargines, og var overmaade brav her ogsaa, naar ieg undtager den 13de Sc: i 2den Act, da hun faaer Øye paa sin Elsker, som hun troer er død, her gjorde hun, som alle franske, overdrev sin Glæde til Væmmelse 157). ..... Under Skuespillet var det græsseligste Veyr af Verden, vi gik til Palais rojal, men maatte kiøre derfra hiem. Besøgte ieg Rinderhagen, der i Gaar lovede mig at viise mig Fabrikkerne, for ieg vilde være af med nogle Penge, og min lille Børs blev snart lettet, før de er dyre her som Jøder 158). Efter at have besøgd adskiellige, gik vi hiem til Rinderhagen og spidsie til Middag i Sælskab med en Abbé, og en Advocat, som tilforn har været Jesuit, og mange andre Ting, Huegnenin var hans Navn, og var en overmaade moersom Fyr

i Sælskab. Kl: 5 gik P: og S: paa Opera. Jeg havde ingen Lyst til Skuespil dengang og spaserede i deres Stæd med Rinderhagan

12*

s. 181 Mme Dugazon som Nina.

Maleri af Mme Vigée le Brun til Salonen 1787.

Collection de Mme la Comtesse Edmond de Pourtalès.

d: 19de Torsdag:

d: 18de Onsdag.

til Tuilerierne, hvor vi mødte Hvasses og v. Havens. Da vi gik forbi Louvre, viste Rinderhagen mig, hvor den stoere Sahl bliver bygget for Kunstnere af alle Slags, som skal staae aaben for enhver, og der vil da blive det Stæd, som man for Fremtiden vil følge fine Bekiendtere, som man ellers ikke kan sinde. Det bliver den største Sahl i heele Verden; s. 182 naar den bliver færdig, thi den heele Fløy, som vænder mod Seinen fra Hiørned og ligetil Tuilerierne skal være een Sahl. Da vi havde taldt lidt med vore Landsmænd Hv: og v: Hav: gik vi ned i Champs d'Elisée, men de fortiener ikke mere det Navn, for alting seer saa ruinert ud endnu til det bliver bygget igien, som om en ubarmhiertig Fiende havde brændt dem as. .... Giorde P: og ieg Visit: hos Rinderhagen og v: Haven, hvis Kone var bleven syeg af Skræk for Tordenen; derfra til Könemann, og saa til Laurent, hvor vi skulde spise til Middag, Jansen var der med, og syntes ret skikkelig huusvandt, vi traf en gammel moersom Abbée der, som havde vcered i 16 Aar i Kiøbenhavn i Ambassadeur Ogiers tiid 159), han holdt meget af Danmark, og snakkede gierne om Kiøbenhavn; han vilde med dievels Magt have, ieg skulde sige ham, hvad det skulde betyde, at Danmark og Sverrig rustede saamange Skibe, og hvor kunde ieg det? 160) Da vi havde spiiist, gik vi hen paa Comédie Italiene, hvor vi først faae noget fias, som de kaldte Julien og Colette, Madsl: St: Aubin og den lille Renaud tilligemed Madsl: Carline som spildte Elskeren, giorde rigtig alt sit til at moere, men det lykkedes ikke, ieg ennyerede mig forskrekkelig. — Dernæst gav de l'amant jaloux af Grétry, som vi ogsaa har hjemme 161), men uagtet alting bør være bedre her hvor Componisten selver, saa fandt ieg ingen Forskiel i Tempoerne. Madsl: Cretus |: Leonores :| bravour arie, hvormed hun aabner 2den Act, blev taget meget gesvintere og hun udførde den saaledes, at ingen hos os gjør hende det efter. — Isabelles og Leonores Spil vil ieg ikke tale om, der hører ikke meget til at gjøre det bedre, end vores 162), men [Mad:] Dugazons Lisette var mesterlig, den gamle Fader, Chenard, blev ogsaa spilt uendelig bedre og rigtigere end hos os, [thi] Lopez er ingen Pussenmager, men en jevn god Man[d], og den blev baade siunget og spildt fortrefelig, saadan en basstemme ..... er siældnen at høre 163). Derfra gik vi hen paa Palais rojal |: det metete være Beskedenhed eller ey, ieg gider ikke taldt om Alonzo 164) : I spiste og maatte kiøre hjem for Torden og Uveyr: NB. —

d: 19de Torsdag

Vores Casse var lens, og vi hændtede i Dag de andre 800de liv: hos Lessert. derfra gik vi hen til Hvass, og giorde ham en Visit, vi blev der til Kl: 1½ og taldte om vort Fædreland, og sammenlignede vores og disse Theatre, og Tiden gleed, uden at vi vidste det, ret got. Han gav os en Bog til Veyviisning i Versailles, og inviterede os til sig, naar vi kom tilbage, for at blive hos ham en heel Dag. Han er overmaade patriotisk, og langtfra ikke den Mand, som Laurent skrigger ham ud for, vi lovede at s. 183 komme, og gik hjem at spise, sor at skynde os til den nye Tragoedie, de skulde have, og som de paa en vis Maade ogsaa fik. Kl: 4 vare vi allerede ved Comedie-Huuset, og ieg maatte trænge mig frem sor at saae Billetter. Jeg vil her skrive op saameget, som ieg kunde samle af det, ieg hørde og saae af Stykkets Historie; for det blev hvert Øyeblik afbrudt med Piben, Trampen, Klappen og Skoggerlatter baade fra Parterret og Logerne. Stykket hedder Alphée og zarine 165), tvende Dronninger, som ere forelskede i Holbert, en skots[k] Konge, som er forjaget af sit Rige ved et ulykkeligt Slag med Zarine og en Deel af hans egne. Naar Stykket aabnes, er Holbert alt kommen til Alphées Hos, man hører hende tale om ham, og strax efter kommer han selv ind, med ham er fulgdt en ung Prinsesse: Athalia, som han er forelsked i, og som han hos Alphée giver ud sor fin Søster. Alphée har ingen Mistanke om Usandheden heri, og meget ligefrem sortæller [hun] Holbert, at hun vil deele Troene og Hierte med ham. Zarine kommer sørst langdt hen i Stykket, sist i 2den Act, hun har forfulgt Holbert, som hun har hørdt, har bragdt sin Pige med, og den sorteste Hevn over fin foragtede Kierlighed driver hende alt meer og meer fremad. I en Samtale, hun ferner i 4de Act med Alphée, aabenbarer hun hende, at Athalia er hans Elskede og ikke hans Søster, og soreslaaer for hende, at de med forenede Kræster skal hævne sig over den utaknemmelige Holb: I Førstningen vakler Alphée, men tilsist afflaaer hun Tilbudet, opofrer fin egen Kierlighed, og siger Zarine, at all hendes Magt er til Holberts Tieneste, og hun vil forsvare ham mod Zarines heele Magt. Inden man veed et Ord deraf er Alphées Palais fyldt med Zarines Krigere, og Alphée bliver taget sangen; Athalia forsvinder i 3die Act, og Gud veed, hvor hun bliver as! Holbert har faaed samled baade fine og Alphées Folk og genier imod Zarine; Imidlertid de stride, det er 5te Act, bliver der bragdt et Gift Bæggere ind til Alphée ved een af Zarines Officierer, og da hun havde drukkert det, kommer hendes Fortroelige, en gammel General, og sorteeller at Zarine er overvundet og dødelig saaret et; strax derpaa kommer Holbert triumpherende ind med den døende Zarine, som glæder sig endnu i sin Dødsstund over at Athalia er død, men midt i denne Dødninge Scene, hvor Alphée ligger paa den eene Side af Theatret,

Zarine paa den anden i meget smukke Sofaer, kommer Athalia, himmelfalden for os alle, ind, og hertil bragde de det med Nød og neppe, men nu toeg Allarmen saaledes til, at Dækket maatte falde; og vi fik hverken see dem døe, eller nogen Ende paa Stykket. Næsten hverandet Vers bliver siflert, og mange Ting med skogger Latter gientaget af Parterret f: E: der kom s. 184 ofte, alt for ofte de Ord non! non! eller oui! oui!, og det Stæd, hvor Athalia siger i 2den Act til Holbert: aime! regne! m'oubliez! Alle de Stæder og deslige fleere, bleve ganske forskrekkelig giordt nar af — det Stæd, der moerede mig mest, var der, hvor de kommer og forkynder Holberts Seyer og Alphée ligger og skal døe af Gift, faa er der een, der raaber „du lait! du lait! ” og Allarmen voxte naturlig og Dækket faldt ikke længe derefter. Alphée [var] Mad: Vestris, deres første Actrice i Tragoedien, og forresten deres Yndling, men det hialp ikke i Aften, man raabte dog op til hende plus haut! og man skulde skrigte høyt, naar man skulde overskrige et Par eller 3000de Mennsker. Zarine Madfl: Thenart, en sand Dragon — Athalia Madsl: Fleury, en interressent Figur og Ansigt, men de støyede saaledes, at man hørde kun meget lidt af nogen af dem 166). Holbert var St: Fall, og han var her [som] sædvanlig, og mindede mig ofte om Johans: „kan ieg nu gaae? ” 167) — Efter denne Støy, spildte de Molières: Medecin malgré lui, og dette Stykke, skiønt det er ikke det af Molières Stykker, ieg lider bedst, moerede mig ret got, især glædede ieg mig over Sganarel spildt af la Rochelle, Dugazons Doublant, ieg har ikke seet bedre Sganarel. Jeg var tilfreds ieg kunde beskrive hans svinepuliske Mine og Maade, han spildte paa uden at gjøre nogen Udvandringer i det unaturlige — ieg kunde maaske nøtte mange! 168) Madsl: Joly spildte la Nourrice, hun var vel ung, men forresten spildte hun til Fuldkommenhed ganske deylig. Vi gik derfra til Hotel D'Espagne ligeover for hvor vi boer og spiste til Aftens, nu gaaer ieg i Sæng, fornøyet med min Dag — Dette Stykke af Molière er ikke i Brug hos os, og hvorfor? Det veed ieg ikke, da de dog spiller saa mange Crispinstykker. —

Fredag d: 20de

Da ieg og Preisler havde expederet vores Post til vores Koner 169), gik han og Saabye ud, men hver paa sin Haand, den første i Visiter, og den anden til Jansen; Jeg blev hiemme denne Formiddag — og den heele Dag hændte der intet besynderligt, værd at merke, uden at ieg i Dag indkiøbdte Sminke 12 Krukker, for min Børs er faa maver, den vil ikke taale mange og stoere Indgreb, førend der er intet mere i den. I Aften var ieg hen, og faae Operaen Medea, Musikken af Vogel, der er mange Ting baade for Øyet og Øret, men meget lit for Hiertet, og maaske var det ogsaa det, der gjorde mig Stykket faa kiedsommeligt langt, Musikken var det vist ikke, ikke heller Decorationerne, og meget mindre Dandsen, alt det var til yderste Fuldkommenhed smukt, endskiønt Theatrets Forandring engang kom noget i confusion 170). Madsl. Malliard var Medea, en stor, tyk, søer, sorthaaret Pige, saae stedse ud, som hun s. 185 tænkte paa heele Verdens Undergang, var evig grum som en Tiiger, og naar der havde sat et Par Knebelsbarter paa det Ansigt, saa havde hun seet ud som den grummeste preusiske Husar 171). Mad: Cheron spildte Ipsiphide og gjorde sig megen Umage baade sor Musikken og Rollen, men —. Jason spildte Lais, en ganske fortreffelig Bas Stemme, men som Acteur er han ikke meget værd, men det er jo heller ikke nødvendig i Operaen — det der glædede mig meest var Skovnymphernes Chor og de smaae Soloer, der salder i samme; og dernæft deres Uveyr, og Accuratesse med Lynilden, som sloeg ned i Skibet, som af Lynstraalen strax blev sat i Brand, det var et stoldt Syn, deres Jordskielv var der intet ved, ... der var slet intet, der kom mig sor Øret, som var rædsomt, thi ieg var meget nær ved at lee deraf, og da de segtede og faldt i Baggrunden, saa loe ieg ogsaa ret hiertelig, sor de lagde sig ganske roelig hen, baade Modstanderen og Angriberen, uden at nogen blev vaer, at de vare saarede. Stykket ender saa slaut som det vel kan, da Medea har holdt os en lille Monolog, gaaer hun ind i Coulissen, fætter sig i sin Vogn med Drager, der spyer Ild, farer bort, og dermed endes det — Derfra gik vi og spiiste hos Hure 172) og gik hiem Kl: 10½. Saabye og Jansen var sammen paa et andet Skuespil, og kom hiem noget ester os. — Ester at have gjort Visit hos Ministeren, sor ikke at det skulde heede, vi havde forfømt ham, gik vi hen paa Declamations Skoelen, men da der var meget faae komne og Fleury gav Information i Dag, saa gik vi ikke op, thi vi havde endnu ikke taldt med ham, for han havde været syg, og hans første Udflugt var i Dag, som vi ikke vidste; siden aflagde vi en Visit hos ham, og lagde vores billet, da vi

Marie-Elisabeth Joly.
Maleri af David.

s. 186 ikke traf Ham hiemme 173). Da vi havde spist gik vi hen paa Comédie Italienne og saae les Evénements imprévues og les promets de Mariages 174); i det siste, som gik først, spildte den lille Renaud, St: Aubin, og som Moder Mad: [Hubert], og det er nok for at gjøre mig et Stykke interressent. Historien af Stykket vil ieg ikke fylde min Boeg med, den bliver fuld nok alligevel, allerhelst, da vi kiøbdte Stykket. Men de der ellers siger, at les Evénements gjør allmindelig Lykke her, skal have sagdt en ikke saa lille Løgn enda, for aldrig har ieg seet mindre Folk paa noget af alle de Skuespil ieg har seet her; dog gik det meget bedre her, hvad de sammensatte Stykker angaaer, end hos os; Duetten imellem Tieneren og Pigen gik meget gesvindtere end hos os, og Musikken vandt meget derved — overaltdt blev denne Tiener spildt lidt bedre end hos os, ieg saae i Aften en Bekræftelse paa, hvad ieg engang hiemme har paastaed høydte, at der, for at skille de tvende Tieneres Character ad, ikke behøvedes, at gjøre en Stud eller Grobian, en melankolsk Grobian af den eene, og en reen Hans Nar af den anden; der gives en ganske anden Middelvey — Men stoere Folk gaaer siældent Middelveyen. Forresten udfordres der, for at dette Stykke ikke aldeles skal falde, siden det i sig selv |: ikke Musikken :| er saa aldeles uden Interesse, at der spiller Folk deri, som kan spille — Saabye var hos Jansen og med ham, og nu ieg skriver dette Kl: 11½ er han der endnu, saa ieg ikke veed,

hvordan han diverterer sig. — I Morgen tage vi til Versailles, saasnat det gryer af Dagen, for at være her i Morgen Asten igjen. Jeg vændede Brev fra min Kielling i Dag, men fik intet, og ieg gaaer just ikke glad i Seng.

d: 22de søndag

Det saae ud som det onde Beyer havde udraset, og vi til vores Versaillesreyse skulde saae meget got Veyr; Kl: 6½ sat vi os i Vognen klædt som fornemme Franskænd, for vi skulde jo til Hoffet. — Da vi var kommen den halve Vey begyndte det at regne, og vi spaaede os ikke meget got af vores Tour, imidlertid gik den videre, og vi kom derhen, efter at have gjort en Tour, som naar det havde været got Veyr, var een af de smukkeste, man kan see. Environnerne om Paris ere deylige. St: Clou[d] ligger paa vores høyre og mange partikulære Lystsæder paa venstre, og ligesra Paris og til Versailles hænger der Løgter, ligesom i Paris; fra Sèvres som er Halvveyen, gaaer der en Allée ligetil Vers: hvor der, i det mindste, kan kiøre 10 Vogne ved Siden af hverandre uden at røre hverandre, vi kom forbi mange smukke Stæder, som ieg ikke kan erindre, men Poftelinsfabrikken, som ligger paa vores venstre Haand, Sèvres Manufactur kaldet, kan regnes iblandt een af de smukkeste. Kl: s. 1879½ kom vi til Versailles, Slottet er meget ftort og lidt antique, paa den høyre Flop er Capellet, og seer meget got ud udenfra, men indvændig er det ikke imod vores Slotskappel. Vi gik op paa Slottet, tilligemed 4de Mand, som kiørdte med os og sagde os lidt Beskeed; da vi var kommen igiennem adskillige Gange, og et par Værelser, som ikke sagde meget, kom der en Zveitzer, og tilbød os at see Opera Sahlen; der er en Høyde og Brede, som er forskrækkelig, og naar man staaer paa Theatret, er man som smaa Fluere; der havde ikke været spildt i 4 Aar, og bliver ikke spildt derpaa uden ved stoere Høytideligheder, saa der ingen Orden var, eller Decorationer; i Dybden er der 5 stoere Etager, og Høyden kunde ieg ikke øyne, saa høyt var der. Dette Theater er bygget til Kongens Formæling. — Der er bleven spildt derpaa da Keyseren var her og siden da Kongen af Sverrig var her 175) — derfra gik vi ind i Galleriet, og førend man kom der, maatte man passere adskillige andre Værelser s: E: Kongens og Dronningens Audiensgemaker, hvor der var adskillige deylige Malerier ..... I et andet Værelse hængte Dronningen med sine 3de Børn, det største Mesterstykke af nyere Malerier ieg har seet 176), især Klæderne, det forblindede reent Synet; Prinsessen stode paa hendes høyre Side og Dauphin paa venstre, og den mindste har hun paa Skiødet..... Da vi havde været der lidt, gik vi ned paa den stoere parade Plads, og saae Paraden afdeeles, den var deelt i 2de Collonner, den Eene var rød og den anden blaae med Sølv, der kunde nok være 600de Mand i hver, de blaae gik til Paris og de røde blev paa Versailles, det begyndte at regne, og [vi] skyndte os fra denne Zveier Parade op paa Slottet igjen, hvor vi blev til Kongen kom — Førend vi saae Paraden var vi i Kirke og hørte den almindelige Messe, og saae alle deres Ceremonier nærvæd — alle Mennsker samlede sig nu i Galleriet for at see Kongen gaae til Kirke, og nu var vi ligesaa anseete, som Frankrigs Riddere og Ministre, det hialp vores sorte Klæder os til. Jeg har nu seet den største Pragdt, noget Hoff kan viise. Alle Kongens Pager i Fløyl af sorskiellige Coule[u]tter, somme havde rød, andre blaae, andre igjen grønne fløyels Klæder besat med det riigeste Broderie, ... da Kl: sloeg 12 blev der raabdt: le Roi! og vi stillede os alle i en række, blaae og røde og sorte og viide Riddere og danske Acteurer imellem hinanden, vi kom til at staae foran, og saae de kongelige passere tæt forbie, først kom Monsieur — ester ham en gruelig Mængde Hoffolk, alle klæd paa det brillianteste, saa kom Kongen og Comte d'Artois, Kongen er en deylig, tyk, feed Herre, seer ligesaa veltifreds ud, som en Marskbonde ved siit Fad og Kande Bier, og havde vist Brillanter sor en Million s. 188paa sig — Comte d'Artois seer ud som den største Vellystning, høy, velvoxen, og meget munter; i sit Væsen som Jægermester Ranzau og Figur som Cay Reventlau, Monsieur er en lille, tyk undersetssig podagrist 177). Da de var passeret, gik vi efter og kom ind i Kirken, saae Kongen endnu nøyere, i den heele Tiid, han hørte Messe, hans allerkristeligste Majestæts Andagt var just ikke stoer, ieg syntes han længtes ester Taflet — de havde en meget smuk Kirke Musik, som blev overmaade vel udførtd, især var der en Bassist, som sang fortreffelig — da Hostien blev indviet, eller baaret omkring maatte vi alle falde paa Knæe, det varede lit vel længe det knælende paa steenfliser — men hvad var derved at gjøre? Efter en kort Messe gik Kongen bort igjen, og for ikke at tabe vores Plads, blev vi der, til Dronningen kom, for de hører Messe hver for sig. Efter et Qvarters Forløb kom hun med Madam[e] og Comtesse d'Artois, 2de Søstre fra Savoyen, nu er deres Fader Konge i Sicilien 178). Dronningen er en deylig Dame, med meget udvortes høy Anseelse, Værdighed og Majestæt i hver en Miine og Mildhed i hvert et Træk,..... Ved hendes høyre sad Madam[e], en lille kiøn sortøyet Brunnet og ved hendes Venstre Comtesse d'Artois, høyere end hendes Søster, men ieg syntes ikke, hun var saa kiøn, sminket var de alle 3, især Madam[e]. Da vi igjen havde lagdt vor Tiid, paa Knæe, varede det maaskee 1½ Qvarter, saa gik Dronningen og Messen var forbie. En Zveier førde os ind til Spisegemakket, og vi saae Kongen spiise, og Dronningen gjøre Parade ved Siden af ham uden at spiise, ... Da vi nu havde seet alt, hvad vi vilde, skulde vi have været nede hos de kongelige Børn, men da vi kom der, blev der os sagdt, at de vare syge, og saae ingen, eller ingen fik dem at see, og toeg bort — da vi kom ned paa Gaden kunde vi ikke komme anderledes afstæd end vi maatte lade os bære i en Æske, vore Heste kunde snakke, for de vidste deylig at kræve — det maatte vi gjøre for Regnens skyld — vi spiste til Middag — betaltdte og kiørdte til Paris igjen Kl: 33/4 — og var her Kl: 6½, kom for silde paa Comedien, og maatte lade os nøye med at spasere i Arkaderne paa Palais rojal 179). Kl: 10½ gik vi hiem, efter at have spist hos Hure, vores sædvanlige Vært om Astenen. Da vi kom hiem, lae der invit: Brev fra Rinderh:

d : 23de Mandag.

Dersom det vil blive ved at regne saaledes som det nu har holdt ved en lang Tiid, saa kommer vi enten til at sætte alle vore Penge i Vognleye eller ogsaa blive hiemme; det siste har ieg i det mindste valgd for i

Formiddag — da vi havde spist gik vi aux Italienne, og saae la Melomanie, et ganske moersomt lille Stykke, Musikken gjør ieg ikke meget s. 189af, men det skal ogsaa spilles som det blev spildt her naar det skal behage 180). Madsl: St: Aubin var Pigen, og spildte med megen Lethed og Forstand, hendes 1ste Scene med Crispin, hvor hun i et væk taler ham til i Sang, gjorde hun overmande deylig, det er hendes vanskeligste Scene, der udsordres en Slags Vished og Sikkerhed i Musikken, en Læthed i hendes Væsen, og Skielmerie i hendes Øye, som hun altsammen havde til en stoer Fuldkommenhed — Den Syngesyge spildte Chenard, deres første Bassist og Fader i alle Syngestpkker 181), her er næsten ligesaa megen Leylighed at overdrive, og gjøre den heele Rolle til Karikatur, som Philosophen af Paistello 182), men her var det tvertimod; alt, hvad Chenard gjorde, var saa simpelt, saa ligefrem ester Naturen, saa man begreb hans Rolle strax; det var mig slet ikke forunderlig at see en Mand af hans Forfatning, og med hans Entusiasme for Musik, at vilde have en Svigersøn, som var musikalsk, med hans humeur er det slet ikke forunderligt, at man skal for at behage ham stedse være glad, danse og synge, og lee og spøge; og da han merkede, han var bedraget, rev han hverken Parykken af, eller tilloed sig det mindste overdrevne, men blev vreed paa en anstændig Maade, og forsonedes paa[en] ligesaa god Maade, ieg har siælden seet nogen komisk gammel Mands Spil hænge saa got sammen fra Begyndelsen til Enden. — Crispin blev ogsaa meget got spildt, især gjorde han sin temmelig unaturlige Arie, meget got. — Efter dette Stykke havde de Azemia eller les Sauvages, en Robinsons Historie, dette Stykke gjør megen Lykke her, baade for dets Musik, og Stykket selv, men især sor dets overmande gode Udførelse 183) ; Azemia, en vild Pige, det er at sige, klædt saaledes og med det simpleste Væsen og Hierte, en Datter til Robinson blev spildt af Madsl: Carlina, ubeskrivelig deylig; Scenen imellem hendes Elsker og hende, da hun siger ham god nat, og den siste og næstsiste Scene bliver et Mønster for alle slige Scener af den Natur. Prospere, Elskeren, spildte den deylige Dreng Michu, deres første Tenor, den samme, som spildte den unge Sargine, og spildte den og sang den til ligesaadan Fuldkommenhed som hans Elskerinde, det var ret en Glæde at see disse 2de elskværdige Børn sammen, saadanne Scener seer man saa siælden — overalt vil ieg ikke nægde, at ieg har fundet meget mere Natur hos disse Folk her end paa Comédie francaise — Mons: Phillippe spildte Robinson, det er den samme som var Ninas Fader, en meget god og brugbar Acteur, og spildte ogsaa her meget got. Spanieren |: en høy Contraalt :| blev ogsaa gived og siunget meget got, og hans Tiener, den samme, som spildte Crispin i det første Stykke var saare komisk, især bar han sig sorbistret s. 190løyerlig ab i den Arie, han synger i 3die Act, hvor han glæder sig til at komme hiem til sin Kone og Børn — i en fermat holder han med eet op, og faaer et andet Ansigt i det han ftaaer midt iblandt sin Børneflok, og siger: men her er jo fleer end ieg havde vændtet! og i det samme gior han en Miine som han vilde sige.: det har man af de lange Reyser 184). Prospers Fader var Mons: Chenard, det var en Mylord, som var strandet der, og havde mistet sin Søn for mange Aar siden og sandt ham her, dannet og opdraget af Robinson. Jeg fætter dette Stykke med paa Listen sor vores Theater, endskønt ieg har en Tvivl om vort Publicums Smag fra den Kant, som kunde afskrække — den vilde Dragt, som de bruger her, skal ieg ogsaa meget recommendere hos os; baade er den rigtigere, og seer bedre ud end vores; faaer ieg faa mange Penge til overs, at ieg kan lade een gjøre, skal ieg tage den med til Mønster — Preisler gik herfra hen til Willes og S: og ieg hen i Hotel d'espangne og Kl: 10 hiem.

d: 24de Tirsd:

Veyret cr og bliver daarlig, og ieg troer ikke vi kommer ud mere nogen Formiddag — da denne var tilbragdt med at skrive, og synge lidt, siden vi har et Instrument, som vi har leyet maanetlig, for ikke glemme, hvad vi ere 185), faa gik vi Kl: 2 hen til Rinderhagens, og Kl: 23/4 spiiste vi i Sælskab med Könemann, v. Haven, og den samme Advocat Hueguenin, som var der sist, og begge Verterne : Winther og Rinderhagen. Den siste moerede Sælskabet med sin Philosophie, som kunde staae ved Siden af hvilken Professors i Libertinage det skulde være, og den anden jævne gode Winther hoppede rigtig nok med, men han philosopherede ikke faa fiin over den som hans associer. Da vi havde spiist, og det ret kongelig, sad Könemann og Hueguenin sig til at spille Pikket, hvori den første tabde 18 livre i meget kort Tiid. — Da Kl: var syv spadserede vi alle paa v. Haven og Könemann nær, hen i Tuilerierne, og derfra forbi den nye Kirke ..... op ad Boul[e]varderne til Vauxhal, der er et meget stoert Huus, og en Sahl, der ligner noget Riddersahlen hiemme, men langdt fra ikke saa stoer, og høy, den er i en Oval, med 16 stoere, riflede Piller, som Galleriet hviiler paa, der er nu en Samling af allehaande smukke Folk — og for at see een gang er det brav; i denne Sahl blev der danset smaae Balletter af Børn, som gjorde deres Sager ret got, og de gamle Mænd, som sidde omkring, styrer Applausen 186). ..... Kl: 9 begyndte Fyrværkeriet med en anonce af Kanoner, 2de Soele, aabnede Scenen, derefter solgde der Vandfald og Cascader, som faae meget got [ud] ; iblandt andre smukke Ting brændte der en Globus, som var deylig at see til, efterat den havde paataget sig mange Skikkelser, s. 191laae der allerinderst i den en Slange, som rændte rundt, og som saae herlig ud. Fyrværkeriet endtes med en Fæstnings Indtagelse, hvorfra der blev kastet Bomber, og lustku[g]ler som saae herlig ud. — Da det var forbie, gik vi igien ind i Sahlen og saae deres Balletter, og Kl: 10 ½ gik vi hiem, for vi kunde ingen Vogn faae, men regn[en] holdt ikke op for det. —

d: 25de Onsdag:

Tilbragdt heele Formiddagen hiemme deels for Veyret, siden det regner i et Væk, deels ogsaa for at skrive hiem.